

Tilsynserklæring for skoleåret 2022/2023 for Hvilsom Friskole:

1. Skolens navn og skolekode

Skolekode: 846002	Skolens navn: Hvilsom Friskole
----------------------	-----------------------------------

1.1 Navn på den eller de tilsynsførende

Elin Juul Hedegaard

2. Angivelse af datoer for tilsynsbesøg samt i hvilke klasser og fag, tilsynet har overværet undervisningen, på de enkelte datoer.

Efter lov om friskoler og private grundskoler § 9 d, skal den tilsynsførende overvære undervisningen i et omfang afstemt efter skolens størrelse, svarende til mindst én hel skoledag, overvære undervisningen inden for hvert af de fagområder, som folkeskolens fagkreds naturligt kan opdeles i, drøfte indholdet af skolens undervisningsplaner med skolens leder og lærere og vurdere det anvendte undervisningsmateriales faglige og pædagogiske kvalitet.

Dato	Klasse	Fag	Fagområde	Tilsynsførende
11-10-2022	0.,1.,2.,3.,4.,5.,6.,7.,8.,9.	Teateruge	Praktiske/musiske fag	Elin Juul Hedegaard
25-10-2022	6.,7.	dansk	Humanistiske fag	Elin Juul Hedegaard
25-10-2022	2.,3.	dansk	Humanistiske fag	Elin Juul Hedegaard
25-10-2022	4.,5.	Idræt	Praktiske/musiske fag	Elin Juul Hedegaard
25-10-2022	8.,9.	dansk	Humanistiske fag	Elin Juul Hedegaard
25-10-2022	2.,3.	matematik	Naturfag	Elin Juul Hedegaard
10-02-2023	6.-7.	Engelsk	Humanistiske fag	Elin Juul Hedegaard
10-02-2023	1.	Engelsk	Humanistiske fag	Elin Juul Hedegaard
10-02-2023	4.,5.	Matematik	Naturfag	Elin Juul Hedegaard
10-02-2023	2.,3.	Vidensfag	Humanistiske fag	Elin Juul Hedegaard

2.1 Beskrivelse af tilsynsbesøg

På mit tilsynsbesøg d. 25.10.2022 var 4.-9. klasse i Kulturhuset, hvor de øvede musical, Skatteøen. 0.-3- klasse

lavede pynt til skolen til skolefesten efter opførelse af musicalen.

De små klasser var meget engageret i at tegne, klippe og opsætte. Der bliver lavet skattekister, papegøjer, mønter, skattekort .... Da dagens opgaver var forklaret og materialer delt ud, var der god arbejdsro og koncentration om opgaven. Indimellem afbrydes de kreative opgaver, og stilleopgaverne findes frem. Det er opgavesæt med danskopgaver.

Musical-holdet skal have tingene til spille sammen. optræden, replikker, musik og lys. Der arbejdes i musikgruppen med at sætte ind det rigtige sted, få sangene til at passe og sangerne til at synge højt og tydeligt, og skuespillerne skal udfolde sig i den rolle de har.

3. Foregår undervisningen udelukkende på dansk i alle fag, sprogfag undtaget?

Ja

Efter lov om friskoler og private grundskoler m.v. § 2, stk. 3 er undervisningssproget i en fri grundskole dansk, dog er undervisningssproget i de tyske mindretalsskoler tysk. § 6 a Skolens lærere skal beherske dansk i skrift og tale, dette gælder dog ikke lærerne ved de tyske mindretalsskoler eller ved skoler, der har fået godkendt et andet undervisningssprog end dansk.

3.1 Uddybning

4. Står undervisningen inden for det humanistiske fagområde mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen?

Ja

Efter lov om friskoler og private grundskoler § 9 d, skal den tilsynsførende, overvære undervisningen i et omfang afstemt efter skolens størrelse, svarende til mindst én hel skoledag, overvære undervisningen inden for hvert af de fagområder, som folkeskolens fagkreds naturligt kan opdeles i, drøfte indholdet af skolens undervisningsplaner med skolens leder og lærere og vurdere det anvendte undervisningsmateriales faglige og pædagogiske kvalitet.

4.1 Uddybning

Jeg har overværet dansk i 7. og 2. kl på mit tilsynsbesøg. 7. klasse arbejdede med god forståelse med temaet dokumentarfilm. i den lektion jeg var med i, skulle de se en dokumentar film om grønlandshvalen og skrive ned hvilken genre filmen tilhører inden for dokumentarfilm, og finde de steder i filmen, der begrundet genren, de skal bruge mindmap til deres arbejde. Eleverne kender arbejdsmåden og går hurtigt til opgaven. Eleverne er hurtige til at gå til opgaven og arbejder seriøst med det.

I 2. klasse er danskarbejdsbogen, læsebogen, matematikbogen, stavevej SKAL opgaver. Derudover har eleverne nogle MÅ opgaver, det er frilæsning, skriv pænt, matematikfessor.

I en dobbelttime er der forskellige aktiviteter, i den dansklektion jeg er med i, har eleverne i lektionen forinden arbejdet med at skrive en beretning om Jellingstenen, en opgave alle skal lave. I den lektion jeg deltager i, vælger eleverne hvad de vil arbejde med enten dansk eller matematik, de er meget vedholdende i deres opgavevalg. Læreren har 4-5 elever til at sidde rundt om sig, de har brug for mere vejledning i de opgaver, de arbejder med, end de andre elever.

I 2. klasse har de en ugeplan, den giver overblik og ro i klassen, og eleverne er tydeligvis glade for den. Der er en god arbejdsstemning i klassen.

5. Står undervisningen inden for det naturfaglige fagområde mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen?

Ja

Efter lov om friskoler og private grundskoler § 9 d, skal den tilsynsførende, overvære undervisningen i et omfang afstemt efter skolens størrelse, svarende til mindst én hel skoledag, overvære undervisningen inden for hvert af de fagområder, som folkeskolens fagkreds naturligt kan opdeles i, drøfte indholdet af skolens undervisningsplaner med skolens leder og lærere og vurdere det anvendte undervisningsmateriales faglige og pædagogiske kvalitet.

5.1 Uddybning

Matematiktimen i 2. og 3. kl. er jeg med i, klassen er delt i to med her deres lærer. Den ene gruppe arbejder med centicubes, som de bygger en simpel figur ud af, og som de derefter tegner på isometrisk papir. Det er svært for nogle at overføre fra tredimensionelt til todimensionelt. Men der bliver arbejdet seriøst med at løse opgaven.

Den anden gruppe arbejder med enere, tiere og hundreder. Der spilles et pengespil i to grupper, der viser, hvor svært det kan være at omsætte tal fra papiret til forståelse af penge og beløb. Spillet er et godt udviklende spil for netop dette. Det er arbejdsro og der arbejdes seriøst med at forstå og tilegne sig forståelsen.

Matematik i 4.-5. repeterer plus og minus og opstilling af afleveringsstykker. To og to vælger eleverne opgaveark og sætter sig sammen i klassen eller på gangen, og regner. Mange elever laver hovedregning, og skal vænne sig til, at stille et regnestykke op, og vise fremgangsmåden. Der arbejdes koncentreret.

6. Står undervisningen inden for det praktisk-musiske fagområde mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen?

Ja

Efter lov om friskoler og private grundskoler § 9 d, skal den tilsynsførende, overvære undervisningen i et omfang afstemt efter skolens størrelse, svarende til mindst én hel skoledag, overvære undervisningen inden for hvert af de fagområder, som folkeskolens fagkreds naturligt kan opdeles i, drøfte indholdet af skolens undervisningsplaner med skolens leder og lærere og vurdere det anvendte undervisningsmateriales faglige og pædagogiske kvalitet.

6.1 Uddybning

Idræt i 4.-5. klasse er med opstart af nyt tema - crossfit.

Eleverne skal lære at mærke pulsen på sig selv, det lykkes og de skal prøve at trække vejret langsomt, og få en roligere hjerterytme, og mærke og tælles pulsslag igen. Programmet resten af timen er opvarmning, pilates, statisk muskelarbejde, dynamisk muskelarbejde og eksplosiv muskelarbejde. Det er svært for nogle at holde balancen, i sideliggende stilling strække et ben frem og trække samme ben tilbage, udstrækning. Der arbejdes koncentreret med kropsbevidsthed.

Læreren snakker hele tiden om, hvad de skal mærke og hvilke muskelgrupper de arbejder med.

7. Står elevernes standpunkt i dansk mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen?

Ja

7.1 Uddybning

Elevernes standpunkt står mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen. Der er elever, der har hjælpemidler, som de er rigtig gode til at bruge, og som ikke kræver lærerens opmærksomhed. Der arbejdes med to-lærer system i nogle af lektionerne, og i nogle af lektionerne er der støtte på enkelte elever. Alt efter behov og problematik er elever, der har støtte, alene med støttelæreren eller i klassen.

Undervisningen er differentieret, og deling af klasserne i to grupper med hver deres lærer, sker ud fra elevernes niveau.

På tilsynsbesøget virker den tilgang til at give rigtig god mening. Der arbejdes digitalt med platformen Clio, derudover er der arbejdsbøger, materialer fra CFU, lærernes egne producerede opgavesamlinger.

8. Står elevernes standpunkt i matematik mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen?

Ja

8.1 Uddybning

Elevernes standpunkt står mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen. Der er elever der har hjælpemidler, som de er rigtig gode til at bruge, og som ikke kræver lærerens opmærksomhed. Der arbejdes med to-lærer system i nogle af lektionerne, og i nogle af lektionerne er der støtte på enkelte elever. Alt efter behov og problematik er elever, der har støtte, alene med støttelæreren eller i klassen.

Undervisningen er differentieret, og deling af klasserne i to grupper med hver deres lærer, sker ud fra elevernes niveau.

På tilsynsbesøget virker den tilgang til at give rigtig god mening. Der arbejdes digitalt med platforme Clio, derudover er der arbejdsbøger, materialer fra CFU, lærernes egne producerede opgavesamlinger.

9. Står elevernes standpunkt i engelsk mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen?

Ja

9.1 Uddybning

I engelsk i 6.-7. klasse er der vikar. Der arbejdes med engelske tekster på pc, læse eller lytte, derefter opgaver der relaterer sig til teksten. Der arbejdes i Clio, og opgaverne rettes med sandt eller falsk, hvorefter eleverne går tilbage i opgaven og retter. Der er arbejdsro og koncentration.

Ud over digitalt materiale er der arbejdsbøger og læsebøger og materialer fra CFU.

Engelsk i 1. klasse er repetition af nye ord fra sidste time. Emnet er skoleting, der er også en tegn fra prik til prik-opgave, og en opgave er tæl hvor mange ting, der er af hver slags og sig det højt på engelsk, og læreren skriver det på den interaktive tavle. Læreren snakker engelsk så meget som muligt i lektionen, og eleverne forstår spørgsmålene.

Afasluttende leges Simon says - og så er der madpakker.

10. Fører skolen til prøve i historie?

Ja

10.3 Uddybning

Historie i 8. Nyt tema er, "Den vildeste opfindelse" . Der arbejdes i bordgrupperne med brainstorm på de vildeste opfindelser. Ved fremlægningsen er der mange gengangere. Bordgrupperne skal så vælge en opfindelse ud, og undersøge den nærmere.

Denne dag er der delvis solformørkelse, så elever får udleveret briller, og går ud og ser den delvise solformørkelse. Der arbejdes med god energi i grupperne.

11. Står skolens samlede undervisningstilbud ud fra en helhedsvurdering mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen

Ja

11.1 Uddybning

Samlet set står undervisningen på Hvilsom Friskole mål med, hvad der kræves i folkeskolen.

Eleverne har både bog, papir og online materiale. Og elever færdes hjemmevant i de forskellige online fora der er knyttet til skolen.

12. Forbereder skolen efter sit formål og i hele sit virke eleverne til at leve i et samfund som det danske med frihed og folkestyre?

Ja

12.1 Uddybning

Eleverne lærer igennem hele skoleforløbet, at skulle formulere sig, så det er muligt at gøre sine tanker forståelige for den andre elever. Det arbejdes med, at være i forskellige grupper, to og to og alene. Fællesskabet på skolen er den ydre ramme om skoledagen og eleverne virker trygge ved skolen, hinanden og lærerne. Eleverne kommer til klasselæreren i frikvartererne - selv om der er udelærer - hvis der er store konflikter eller hvis én har slået sig. Der er altid trøst at finde, og en til at tage konflikten alvorligt og få løst op for tingene, så undervisningen kan være givende for alle eleverne.

Gennem skoleforløbet kommer eleverne til at lære sig selv at kende i forskellige sammenhænge, at have forståelse for at være en del af et fællesskab og at kunne stå frem og over for andre formulere sine tanker. Hvilksom Friskole lægger vægt på i sit formål at give eleverne indsigt i egen og andre kulturer - både på det nære med forskellige familiestrukturer og på samfundsplan. Frihed for den enkelte og frihed for andre er en del af den læring elever får både i den lille gruppe i klassen og i skolen som helhed. Jeg ser elever, der kan tage hensyn til hinanden, lærer at vente på hinanden, og accepterer at andre ikke er som de er.

13. Udvikler og styrker skolen elevernes demokratiske dannelse?

Ja

13.1 Uddybning

I relationen lærer og elev starter udviklingen af elevernes demokratiske dannelse - at blive set, at blive hørt og at blive mødt. At elevernes forskellige ønsker ikke kan blive opfyldt, men er genstand for lærerens samspil med klassen og den overordnede plan og struktur der er i klassen.

Både en dagsorden for dagen suppleret med billeder i de mindste klasser og en ugeplan er med til at understøtte en måde at tænke demokrati på. Der er en plan vi går efter, men i særlige tilfælde og med gode argumenter kan planen fraviges.

14. Udvikler og styrker skolen elevernes kendskab til og respekt for grundlæggende friheds- og menneskerettigheder?

Ja

14.1 Uddybning

Hvilksom Friskole lægger vægt på, at der skal være plads til alle børn. Skolen er bevidst om, hvor mange børn med udfordringer der kan rummes i de enkelte klasser. Der arbejdes tæt sammen med PPR. Det er både en ret og pligt at blive undervist, nogle børn har både gavn af og ret til et specialiseret tilbud.

Eleverne oplever i skoledagen, at der er friheds og menneskerettigheder, som grundstruktur for samværet på skolen.

15. Benytter skolen kønsopdelte aktiviteter i undervisningen?

Nej

15.1 Uddybning

Dog kan der være møder med piger eller drenge, hvis det anses for at være det bedste for klassens trivsel.

16. Arbejder skolen løbende med at sikre kønsligestilling på skolen?

Ja

16.1 Uddybning

17 Har skolens elever dannet elevråd eller varetager eleverne på anden demokratisk måde deres fælles interesser vedrørende skolen?

Ja

17.1 Uddybning

Der er elevråd på skolen, hvor eleverne lærer at håndtere ønsker fra andre elever, lave forslag til lærerne/skoleleder, samt at arbejde med at lave en dagsorden til et møde, være mødeleder, debattere punkter og tage beslutninger og føre til referat.

19 Har skolen en praksis, der understøtter, at de ansatte efterlever deres skærpede underretningspligt, fx ved at have beskrevne procedurer?

Ja

19.1 Uddybning

På lærermøderne snakkes der altid om de elever, der har udfordringer - både trivsel og fagligt. Det er en indarbejdet procedure, men den er ikke nedskrevet.

20 Sikrer skolen, at de ansatte ved, at den skærpede underretningspligt er personlig?

Ja

20.1 Uddybning

Det snakkes der om mindst hver halve år.

21. Donationer

Har skolen i det foregående regnskabsår modtaget en eller flere donationer som tilsammen overstiger 20.000 kr. eksklusive moms fra samme donator?

Nej

22. Tilsynets sammenfatning

Generalforsamling Hvilsom Friskole skoleåret 2022-2023

Er lyset for de lærde blot

til ret og galt at stave?

Nej, himlen under flere godt,

og lys er himlens gave,

og solen står med bonden op,

slet ikke med de lærde,

oplyser bedst fra tå til top,

hvem der er mest på færde.

Det er 1. vers af Grundtvigs sang om at oplyse den brede befolkning (bønderne) i en tid, hvor uddannelse ikke var for almuen. Lyset er oplysning om livet – dvs ikke kun det faglige, men alt det der er rundt om det faglige. Dannelse til et helt menneske, der har øje for andre og for helheden, der lærer at få indflydelse på eget liv gennem at være deltagende og ytre sig om forhold, der er i den nære hverdag, at det eleverne har medbestemmelse på også ændrer sig i kraft af gode argumenter, og at eleverne kender rammerne for indflydelse. Den demokratiske dannelse og fagligheden gør eleverne klogere på samfundet og dets indretning, og skolen er således med til at ruste eleverne til det folkestyre, vi har i Danmark, og til at værne om de frihedsrettigheder vi er sikret gennem Grundloven.

Hvilsom Friskoles undervisning står mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen.

På mine tilsynsbesøg lægger jeg vægt på, at der er en imødekommende stemning og at eleverne føler sig trygge ved deres skoledag. Generelt virker eleverne på Hvilsom Friskole glade for at komme i skole. Jeg ser også nye elever, der er mere beklemte, som er i gang med at finde sig til rette i klassen og fællesskabet på skolen.

Samlæsning af klasser med to lærere har givet bedre mulighed for at niveaudele, så eleverne i en gruppe får de udfordringer, der bringer dem videre i deres forståelse og viden. Elever med SSP støtte tages enten ud af klassen eller har støtte i klassen alt efter hvilken problematik, der støttes. Hvilsom Friskole vil gerne rumme alle børn, og give børnene en god skoledag. Et tæt samarbejde med PPR vægtes højt, og er med til at styrke den enkelte lærers handlemuligheder i undervisningen. Undervisningen er hele vejen rundt godt tilrettelagt med flere aktiviteter i løbet af en time. Det virker godt i de små klasser at have SKAL opgaver og MÅ opgaver. I de store klasser er eleverne hurtige til at få introduktion til timens arbejde og gå i gang med mindmap om en dokumentarfilm. I idræt startede de et nyt tema op om kroppen. Eleverne skulle lære at tage deres egen puls, skulle lave pilates øvelser og derigennem mærke deres egen krop, lære om lav aktivitet, og meget høj aktivitet med høj puls. Eleverne er nysgerrige og alle deltager, også selv om nogle øvelser er svære.

Planlægningen af undervisningen følger årsplanen, gode strukturer i klasserne med dagsordner for lektionerne og for dagen, samt for en hel uge, er med til at give eleverne ro og overblik. Jeg oplever, at strukturen er vigtig for eleverne, det giver dem handlerum og frihed til at arbejde med de opgaver, der skal laves. Generelt er alle eleverne gode til at gå i gang med arbejdet, når lektionens program er introduceret. De ældre elever er vant til at gå på gangen og sidde i grupper og arbejde, når jeg går rundt, oplever jeg, at alle deltager i arbejdet. Læreren går rundt til alle grupper og giver input til at komme videre med en opgave, at få andre perspektiver frem, at løse konkrete problemstillinger osv.

Der er forskellige gruppedannelser, så eleverne lærer at arbejde sammen med forskellige, der ikke lige er den, de helst vil være sammen med. Det er en god læring at tage med videre i uddannelsesforløbet.

Jeg noterer mig, at eleverne synes, det er deres skole. Fællesskabets dannende karakter sker sideløbende med at elever lærer at udvikle deres demokratiske evner. I de yngste klasser arbejdes der meget målrettet på at lære at gå i skole. At lære at være en del af en klasse, vente på hinanden, høre på andre, ikke tale hen over de andre, vente på hjælp fra læreren. Der arbejdes hele tiden med elever, der er meget usikre på deres egen viden, læring og evner til at løse de stillede opgaver. Det er et langt sejt træk, der understøttes af at eleverne føler sig set og imødekommet.

Hvilsom Friskole lægger vægt på, at eleverne bevæger sig, og har i det lange frikvarter planlagte udeaktiviteter, hvor udelærerne er med.

Det var en fornøjelse at se de yngste elevers engagement i at lave pynt og pynte skolen til fest i Skatteøens tegn, og se de store elever gøre sig umage, træde ud hvor de måske ikke turde og anstrenge sig for at spille musikken så præcist og godt, at det understøttede sangene, og at eleverne turde træde ind i en ukendt rolle.

Efter endt skolegang på Hvilsom Friskole er eleverne i stand til at fortsætte i en ungdomsuddannelse.